

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex
Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

De S. Vincentio martyre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77432)

DE S. VINCENTIO MARTYRE.

32

Soluet supplicio tegens ab igni.
Fors dignabitur & meis medelam
Tormentis dare, prosperante Christo,
Dulces hendecasyllabos reuolucns.

VITA ET PASSIO S. VINCENTII MARTY.

RIS, PER AVRELIVM PRVDENTIVM VIRVM

consulareni scripta. Habetur in eius Peristephano.

Janua 22.

BEATE martyr prospera
Diem triumphalē tuum
Quo sāguinis merces tibi
Corona Vincenti datur

Hic te ex tenebris seculi
Tortore victo & ludice,
Euxit ad cælum dies,
Christoque ouantem reddidit.

Nunc Angelorum particeps,
Luces in insigni stola,
Quam testis indomabilis
Riuus cruoris laueras.

Cum te satelles idoli
Præcinctus atris legibus
Litare diuis Gentium
Ferro & catenis cogeret.

Ac verba primū mollia
Suadendo blandē effuderat
Captator: vt vitulum lupus
Rapturus, alludit prius.

Rex, inquit, orbis maximus,
Qui scepra gestat Romula,
Seruire sanxit omnia
Præcis deorum cultibus.

Vos Nazareni assistite,
Rudem qui ritum spernite,
Hæc sacra, quæ Princeps colit,
Placate fumo & victima.

Exclamat hic Vincentius,
Leuita de tribu sacra,
Minister altaris Dei,
Septem è columnis lacteis.

Tibi ista præsent numina:
Tu saxa, tu lignum colas:
Tu mortuorum mortuus
Fias deorum pontifex.

Nos lucis authorem Patrem,
Eiusque Christum filium,
Qui solus, ac verus Deus,
Datiane, confitebimur.

Hic ille iam commotior:
Audesne non felix, ait,
Ius hoc deorum, & Principum,
Violare verbis asperis?

Ius & sacratum, & publicum,
Cui cedit humanum genus,
Nec te iuuentæ feruidæ
Instans periculum permouet?

Hoc nanque decretum cape:
Aut ara thure & cespite
Præcanda iam nunc est tibi,

Aut mors luenda est sanguine.
Respondet ille altrinsecus
Age ergo quicquid virium,
Quicquid potestatis tibi est,
Palam reluctor. exere.

Vox nostra quæ sit, accipe.
Est Christus, & pater Deus:
Serui huius ac testes sumus.
Extorque, si potes fidem.

Tormenta, carcer, vngula,
Stridensque flammis lamina,
Atque ipsa poenarum vltima,
Mors Christianis ludus est.

O vestra inanis vanitas,
Scitumque brutum Cæsaris,
Condigna vestris sensibus
Coli iubentis numina.

Excisa fabrilis manu,
Cauis recocta & follibus:
Quæ voce, quæ gressu carent,
Immota cæca, elingua.

His sumptuosa splendido
Delubra crescunt marmore:
His colla mugientium
Percussa taurorum cadunt.

Adsunt & illic spiritus:
Sed sunt magistri criminum,
Vestra & salutis aucupes,
Vagi, impotentes, fordidii:

Qui vos latenter incitos
In onine compellunt nefas,
Vastare iustos cædibus,
Plebem piorum carperere.

Norunt & ipsi, ac, sentiunt
Pollere Christum, & viuere,
Eiusque iam mox affore
Regnum tremendum perfidis.

Clamant fatentes denique
Pulsi è latebris corporum,
Virtute Christi, & nomine,
Diuique, & ijdem dæmones.

His intonantem martyrem
Iudex profanus non tulit,
Conclamat: os obrudite,
Ne plura iactet improbus.

Vocem loquentis claudite,
Raptimque lictores date,
Illos reorum carnibus
Pastos, manuque exercitos.

Iam saxo ius prætorium
Conuiciator sentiat,

S. Vincēti:
constans
respōsum

Cæsaris
brutale de-
cretum.

* iubetis

Psal. 118.

Diligentiū
demonia

* iamque

Matth. 8.

Datiani fu-
tor in san-
ctum Vin-
centium:

Impu.

Non feci
tur mar-
tyr ferro,
nec blandi-
tis.

Diligentiū
mortui.
Deus no-
stræ viuus.

Impune ne nostris sibi
 Dijs destruendis luserit:
 Tibi ergo soli contumax
 Tarpeia calcentur sacra?
 Tu porrò solus obteras
 Romam, Senatum, Cæsarem?
 Vincitum retortis brachijs,
 Sursùm ac deorsum extendite,
 Compago donèc ossium
 Diuisa, membratim crepet.
 Pòst hinc hiulcis iugibus
 Nudate costarum abdita,
 Vt per lacunas vulnerum
 Iecur retectum palpitet.
 Ridebat hæc miles Dei,
 Manus cruentas increpans,
 Quòd fixa non profundius
 Intraret artus vngula.
 Ac iam omne robur fortium
 Euiscerando cesserat,
 Nisi quæ anhelus soluerat
 Fessos lacertorum toros.
 Ast ille tanto lætior,
 Omni vacantem nubilo
 Frontem serenam illuminat,
 Te Christe præsentem videns.
 Quis vultus iste, prò pudor?
 Datanus aiebat furens.
 Gaudet, renidet, prouocat,
 Tortore tortus acrior.
 Nil illa vis exercita
 Tornoxiorum mortibus
 Agone in isto proficit,
 Ars & dolorum vincitur.
 Sed vos alumni carceris
 Par semper inuictum mihi
 Cohibere paulum dexteras,
 Respiret vt lassus vigor.
 Præsticca rursus vlcera,
 Dum se cicatrix colligit
 Refrigerati sanguinis,
 Manus resulficans diruet.
 His contrà Leuitas refert.
 Si iam tuorum perspicis
 Languere virtutem canum:
 Age ipse, maior carnifex.
 Ostende, quo pacto queant
 Imos recessus scindere,
 Manus & ipse interfere,
 Riuosque feruentes bibe.
 Erras, cruenta, si meam
 Te rère poenam sumere,
 Cùm membra morti obnoxia
 Dilancinata interficis.
 Est alter, est intrinsecus,
 Violare quem nullus potest:
 Liber, quietus, integer,
 Exors dolorum tristium.

Rider mar
 tyr, graui
 sima sibi
 inferri tor
 menta.

Martyris
 fortitudo
 & constan
 tia inuicta

Hoc, quod laboras perdere
 Tantis furoris viribus,
 Vas est solutum, ac fictile,
 Quocunque frangendum modo.
 Quin immò nunc enitere
 Illum secare, ac plectere:
 Qui perstat intus, qui tuam
 Calcat, tyranne, insaniam
 Hunc hunc laceffe, hunc discute
 Inuictum * & insuperabilem,
 Nullis procellis subditum,
 Solique subiectum Deo.
 Hæc fatur, & stridentibus
 Laniatur vncis denuò:
 Cui Prætor ore subdolo
 Anguina verba exhibilat.
 Si tanta callum pectoris
 Prædurat obstinatio,
 Pulvinar vt nostrum manu
 Abomineris tangere:
 Saltem latentas paginas,
 Librosque opertos detege,
 Quo secta prauum seminans
 Iustis cremetur ignibus.
 His martyr auditis, ait,
 Quem, tu maligne, mysticis
 Minitaris ignem litteris,
 Flagrabis ipse hoc iustus.
 Romphæa * nam celestium
 Vindex erit voluminum,
 Tanti veneni interpretem
 Linguam perurens fulmine.
 Vides fauillas indices
 Gomorrhæorum criminum:
 Sodomita nec latet cinis,
 Testis perennis funeris.
 Exemplar hoc, serpens, tuum est:
 Fuligo quem mox sulfuris,
 Bitumen & mistum pice
 Imo implicabunt Tartaro.
 His persecutor saucius
 Pallet, rubescit, astuat,
 Insana torquens lumina,
 Spumasque frendens egerit.
 Tunc deinde cunctatus diu,
 Decernit extrema omnium:
 Igni, grabato, & laminis
 Exerceatur questio.
 Hæc ille sese ad muncra
 Gradu citato proripit,
 Ipsosque pernix gaudio
 Poenæ ministros præuenit.
 Ventum ad palæstram gloria:
 Spes certat & crudelitas:
 Luctamen anceps conserunt
 Hinc martyr, illinc carnifex.
 Serrata lectum regula
 Dente infrequenti exasperat:
 Cui

* inter pug
 nabilem.

Abominat
 tur pulu
 naria que
 gerit sup
 plicanti
 subterne
 batur ante
 altare ido
 lorum.

* iam

Terret iu
 dicem poe
 na Sodomi
 tica in in
 ferno ple
 tendum.

Alaret ad
 peram
 curri.

SURIUS

qber
 uonar

RVIII

5

DE S. VINCENTIO MARTYRĒ.

25

Spēre con-
fessio era-
tem ferrea,
martyr at-
fessus.

Vacit ig-
it.

hōi mit-
tur in car-
cerem te-
nendum.

Cippo ped-
es eius in-
cluduntur.

Fragmētis
testarū cru-
ciatur.

* sternere.

Diuitiis
liberatur à
cippo & te-
stibus, in
flore com-
mutatis.
* catenis.

Cui multa carbonum strues
Vinum vaporat halitum.
Hunc spontè conscendit rogam
Vir sanctus ore interrito:
Ceuiam coronæ conscius
Celsum tribunal scanderet.
Subter crepante adspergine
Scintillat excussus cinis,
Pundisq; feruens stridulis
Sparsim per artus figitur.
Aruina posthinc igneum
Impressa cauterem lauit,
Vis vndè roris fumidi
In membra sensim liquitur.
Hæc inter immotus manet
Tanquàm dolorum nescius,
Tenditq; in altum lumina:
Nam vincla palmas presserant.
Sublatus indè fortior,
Lugubre in antrum traditur:
Nè liber vsus luminis
Animaret altum spiritum.
Est intus imò ergastulo
Locus tenebris nigrior:
Quem saxa merfi fornicis
Angusta clausum strangulant.
Aeterna nox illic latet,
Expers diurni fideris:
Hic carcer horrendus suos
Habere fertur Inferos.
In hoc barathrum conijcit
Truculentus hostis martyrem,
Lignoq; plantas inserit,
Diuricatis curibus.
Quin addit & pœnam nouam
Crucis peritus artifex,
Nulli tyranno cognitam,
Nec fando compertam retrò.
Fragmēta testarum iubet
Hirta impolitis angulis
Acuminata, in formia
Tergo iacentis sternere.
Totum cubile spiculis
Armant dolores anxij:
In somne qui subter latus
Mucrone pulsent obuio.
Hæc ille versutus, yafra
Meditatus arte straxerat:
Sed Belzebulis callida
Commenta Christus destruit.
Nam carceralis cæcitas
Splendore lucis fulgurat,
Duplexque morsus stipitis
Ruptis cauernis dissilit.
Agnoscit hic Vincentius
Adesse, quod sperauerat,
Tanti laboris præmium,
Christum datorem luminis.

Cernit deindè fragmina
Iam testularum, mollibus
Vestire semet floribus,
Redolente nectar carcerè.
Quin & frequentes Angeli
Stant, ac loquuntur cominūs:
Quorum vnus ore augustior
Compellat his dictis virum.
Exurge martyr inclyte,
Exurge securus tui,
Exurge, & almis coetibus
Noster sodalis addere.
Decursa iam fatis tibi
Pœnæ minacis munia,
Pulchroq; mortis exitu
Omnis peracta est passio.
O miles inuidiosissime,
Fortissimorum fortior,
Iam te ipsa sæua & aspera
Tormenta victorem tremunt.
Spectator hæc Christus Deus
Compensat æuo in termino,
Propriæq; collegam crucis
Larga coronat dextera
Pone hoc caducum vasculum
Compagne textum terrea,
Quod dissipatum soluitur,
Et liber in cælum veni.
Hæc ille, sed clausas fores
Interna rumpunt lumina,
Tenuisq; per rimas nitor
Lucis latentis proditur.
Hoc cum stuperet territus
Obsessor atrilimnis,
Quem cura pernox manserat
Seruare feralem domum:
Pallentes audit in super
Prædulce carmen martyris,
Cui vocis instar æmula
Conclauè reddit concauum.
Pauens deindè introspicit,
Admora quantum postibus
Acies per arctas cardinum
Intrare iuncturas potest.
Vernare multis floribus
Stramenta testarum videt,
Ipsumq; vultis nexibus
Obambulantem pangere.
Implentur aures turbidi
Prætoris hoc miraculo:
Flet victus, & voluit gemens
Iram, dolorem, dedecus.
Exemptus, inquit, carcere,
Paulum benignis fortibus
Recreetur, vt pastum nouum
Pœnis retectus præbeat.
Coire toto ex oppido
Turbam fidelem cerneret,
Mollire

Cōsolatur
ab angelis.

Custodes
carceris ex-
terretur, vi-
so lumine
cælesti.

Deslet se vi-
ctū à mar-
tyre Datia-
nus.

Devotio
Christia-
noru, & pi-
us affectus
erga mar-
tyrem.

Mollire* p̄fultum torum.
Siccare cruda vulnera.
Ille vngularum duplices
Sulcos pererrat osculis:
Hic purpurantem corporis
Gaudet cruorem lambere.
Plerique vestem lineam
Stillante tingunt sanguine,
Tutamen vt sacrum suis
Domi referuent posteris.
Tunc ipse maniceps carceris,
Et vinculorum ianitor,
Vt fert vetustas conscia,
Repente Christum credidit.
Hic obseratis vectibus
Denſe specum caliginis
Splendore lucis aduena:
Micuisse clausum viderat.
At verò postquam lectuli
Martyr quietem contigit:
Aeger morarum tædio,
Est mortis incensus siti.
Si mors habenda *huiusmodi est,
Quæ corporali ergastulo
Mentem resoluit liberam,
Et reddit authori Deo:
Mentem piatam sanguine,
Mortis lauacris inclytam,
Quæ semet ac vitam suam
Christo immolandam præbuit:
Ergo, vt recline mollibus
Reiecit auleis caput,
Victor relictis artibus
Cælum capessit spiritus:
Cui recta cælo tramite
Referatur ad Patrem via,
Quam fratre cæsus impio
Abel beatus scanderat.
Stipant euntem candidi
Hinc inde sanctorum chori,
Parique missus carcere
Baptista Iohannes vocat.
At Christiani nominis
Hostem coquebant irrita
Fellis venena, & liuidum
Cor efferata exusserant.
Sæuire inermen crederes
Fractis draconem dentibus.
Euasit exultans, ait,
Rebellis & palmam tulit.
Sed restat illud vltimum,
Inferre poenam mortuo,
Feri cadauer tradere,
Canibusve carpendum dare.
Iam nunc & ossa extinero,
Ne sit sepulchrum funeris,
Quod plebs gregalis excolat.
Titulumque figat martyris.

Custos car-
ceris credit

*huiusmodi

Spiritus Vin-
centij vi-
sor cæli
capessit.

Gen. 4.

Matth. 14.
Mar. 6.

Sic frendit, & corpus sacrum
Profanus, ah, dirum, nefas,
Nudum, negato tegmine,
Exponit inter carices,
Sed nulla dirarum fames
Aut bestiarum, aut alitum
Audet trophæum gloriæ
Fœdare tactu squalido.
Quin si qua clangens improbè
Circuuolet eminus,
Trucis volucris impetu
Depulsa vertebat fugam.
Nam coruus Eliæ datus
Olim, ciborum portitor,
Hoc munus implet sedulo,
Et irremotus excubat.
Hic ex frutetis proximis
Infestus alarum sono,
Oculosque pennis verberans,
Exegit immanem lupum.
Quis audienti talia
Ausit, rapacem belluam
Tauris paratam congedi,
Cessisse plumis mollibus?
Ibat malignum murmurans
Leui volatu exterritus:
Prædamque visam fugerat
Custodis imbellis minis.
Quis p̄fidorum credere
Datiane tunc sensus tibi?
Quantis gementem spiculis
Figebat occultus dolor?
Cum te perempti corporis
Virtute victum cerneret,
Ipsis & impar ossibus,
Vacuisque iam membris minor?
Sed quis, tyranne pertinax,
Hunc impotentem spiritum
Determinabit exitus?
Nullus ne te franger modus?
Nullus, nec vnquam desinam.
Nam, si ferina immanitas
Mansuescit, & clementia
Coruos voraces mitigat,
Mergam cadauer fluctibus:
Infana nunquam naufragis
Ignoscit vnda, & spumeum
Nescit profundum parcere.
Aut semper illic mobilis
Incerta per ludibria
Vagis feretur *fluctibus,
Squamosa pascens agmina
Aut sub fragosis rupibus
Scabri petrarum murices
Inter recessus serupeos
Discissa rumpent viscera.
Ecquis vitorum strenue
Cymbam peritus pellere:

Obicitur
corp' eius
feru ad de-
uorandum
ne pomat
tyre colu-
re

3. Reg. 19.
Coruus
corporeum
côferat
inatum.

Vincit ty-
ranis cor-
pus mortu-
um, sacra
martyris

q. dicitur

Remo,

SURIUS

q. dicitur
martyris
RVIII
5

DE S. VINCENTIO MARTYRE.

27

Remo, rudente, & carbaso,
 Secare qui Pontum queas?
 Rapias palustri è cespite
 Corpus, quod intactum iacet.
 Leuique vectum lembulo
 Amplum per æquor auferas.
 Sed complicatum sparteus
 Claudat cadaver culleus:
 Quem fune connexus lapis
 Præcepit in altum deprimat.
 At tu per vndas emices
 Rorante præcepit palmula,
 Donèc relictum longior
 Abscondat ad spectus solum.
 Hac iussa quidem militum,
 Eumorphio nomen fuit,
 Violentus, audax, barbarus,
 Furore feruens arripit.
 Funale textum conferit,
 Suto quod implet corpore,
 Emenfus & multum freti
 Inter procellas excutit.
 O præpotens virtus Dei,
 Virtus creatrix omnium:
 Quæ turgidum quondam mare
 Gradiente Christo strauerat,
 Vt terga calcans æquoris
 Siccis mearet passibus,
 Plantas nec vndis tingeret
 Vasti viator gurgitis.
 Hac ipsa virtus iusserat
 Rubrum salum dehiscere,
 Patente dum fundo aridum
 Secura plebs iter * legit.
 Necnon & ipsa nunc iubet
 Seuire sancto corpori
 Pontum quietis lapsibus
 Ad curua pronum litora.
 Saxum molaris ponderis
 Vt spuma candens innatat,
 Tantiq;ue custos pignoris
 Fiscella fertur fluctibus
 Cernunt stupentes nauitæ
 Vectam remenso marmore,
 Labi retrorsum leniter
 Aestu secundo, & flamine.
 Certant & ipsi concito
 Pontum phaselo scindere:
 Longè sed artus prauolant
 Telluris ad mollem sinum.
 Prius relatos deniquè
 Humus quieta suscipit,
 Quàm pulsa summis nisibus,
 Carina portum tangeret.
 Felix amœni litoris
 Recessus ille: qui sacra
 Fouens arenis viscera
 Vicem sepulcri præbuit:

Dum cura sanctorum pia
 Densens adornat aggerem,
 Tumuloq;ue corpus creditum
 Vitæ reseruat posteræ.
 Sed mox subactis hostibus,
 Iam pace iustis reddita,
 Altar quietem debitam
 Præstat beatis ossibus.
 Subiecta nam sacrario,
 Imamq;ue ad aram condita,
 Cælestis auram muneris
 Perfusa subter hauriunt.
 Sic corpus: ast ipsum Dei
 Sedes receptum continet,
 Cum Machabæis fratribus,
 Secto lsaix proximum.
 Simplex sed illis contigit
 Corona pœnarum: quibus
 Finem malorum præstitit
 Mortis supremus exitus.
 Quid tale sector ausus est?
 Truncata nunquid corporis
 Segmenta post ferram feris
 Obiecit, aut vndis dedit?
 Num Machabæi martyris
 Linguam tyrannus erutam,
 * Raptamve pellem verticis,
 Auib; cruentis obtulit?
 Tu solus ô bis inelyte,
 Solus, brabeij duplicis
 Palmam tulisti: tu duas
 Simul parâsti laureas,
 In morte victor a spera,
 Tum deindè post mortem pari
 Victor triumpho proteris
 Solo latronem corpore.
 Adesto nunc, & percipe
 Voces precantum supplices,
 Nostri reatus efficax
 Orator ad thronum Patris.
 Per te, per illum carcerem,
 Honoris augmentum tui,
 Per vincla, flammæ, vngulas,
 Per carceralem stipitem,
 Per fragmen illud testium,
 Quo parta creuit gloria,
 Per quem trementes posteri
 Exosculamur lectulum:
 Miserere nostrarum precum,
 Placatus vt Christus suis
 Inclinet aurem prosperam,
 Noxas nec omnes imputet.
 Si ritè solennem diem
 Veneramur ore, & pectore:
 Si sub tuorum gaudio
 Vestigiorum sternimur:
 Paulisper huc tu illabere,
 Christi fauorem deserens,

Templ. m
 siue altare
 eidem ex-
 truitur.

2. Mach. 7.

2. Mach. 9.

* Ruptave

Vincit ty.
 rannum in
 morte &
 post mor-
 tem.

Author S.
 martyris
 orationes,
 apud Deū
 implorat.

Festinitas
 S. Vincentij
 martyris.

Sensus grauari vt sentiant
 Leuamen indulgentiæ.
 Sic nulla iam restet mora,
 Quin excitatam nobilis
 Carnem resumat spiritus

Virtute perfunctam pari.
 Vt quæ laborum particeps
 Commune discrimen tulit,
 Sit & cohæres gloriæ
 Cunctis in æuum seculis.

VITA S. EPIPHANII TICINENSIS EPISCOPI, EDITA AB ILLIYS SVCCESORE B. EVODIO vel Enadio Episcopo. Descripta est ex mendoso codice, omiſſis quibusdam, quæ ob scripturam depravatam intelligi non possent.

SURIUS

qber
 uover
 RVIII
 5

22. Ianuarii.
 Cap. 1.

S. Epiphaniij patria.
 Parentes.

Fit Lector.

ITAM beati Epiphaniij Ticinensis antistitis natus, inuoco spiritum sanctum; testem actum eius & comitem, ut ipsius auxilio gloriam serenissimæ conscientiæ, quam eidem celsit, tradam chartis victuris in seculo: vt exemplum prabitura virtutum, nunquam fama moriatur. Igitur vir insignis Epiphanius oriendo Ticinensis oppidi indigena fuit, patre Mauro generatus, & matre Focaria editus, quæ sancti etiam Mirocleis confessoris & Episcopi tan- gebat profapiam, hominibus ex liquido ingenuita- tis fonte venientibus. Porro sub decessore suo viro in tegerriimo Crispino pontifice cælestis militiæ tyro- cimum fortitus, annorum termine octo Lectoris ecclesiastici suscipit officium. signo antè cælitus demonstrato. Nam dum esset in crepundijs lactentis infantia, fulsisse eius cunabula superno lumine videre quamplurimi, vt futuræ mentis claritatem lustrans eum & præcedens fulgor ostenderet, secutumque splendorem in moribus iam tunc typica luce signaret.

Cap. 2.
 1re Notarius.

Vt sese gef-
 ferit in iu-
 uentute sua.

Gal. 6.

Cap. 3.
 Forma cor-
 poris eius.

Notarum in scribendo compendia, & figuras varias, verborum multitudinem comprehendentes breui assecutus, in exceptorum numero dedicatus emicuit, cœ- pitque iam talis excipere, qualis possit sine bonorum oblocutione dicere. Igitur processu temporis & laboris ad sextumdecimum ætatis annum diuino favore per- ductus, cana consilia in annis puerilibus meditabatur, & vernabat in illo præ- cæ- ris mater bonorum operum verecundia. Itâ famulabatur antistiti libens, vt si quid operis gereretur ab altero, grauius ferret subreptum sibi fuisse seruitium. Accipie- bat senes grauius, iuuenes comiter, & coërcebat iam tunc facinorosos audacter. E- rat primis subiectus, prioribus sancta iniungentibus obsecundâs, equalibus blandus atque officiosus, sequentibus mera charitate communis: nulli se præferens, cum re- ligioso cursu per cælestem tramitem omnibus anteiret. Laudationis amore vacu- us, cum quotidie in eo laudanda adolescerent. Cumque res gloriæ dignas per hora- rum momenta consummaret, perire gloriæ fructum opinabatur atque mercedem, si prætulissent homines, quod soli Deo exhibebat absconditè. Apostolici memor- oraculi, assentationes respuens, in semetipso, teste conscientia, pro boni operis reco- gnitione plaudebat. Ridebant genæ, etiam cum animus mœstitudine torpuisset: nitida simul labia commendabant dupliciter miella sermonum, nec non quocunque vertisset oca- los, serenitatem mentis nunciabat ad spectus. Frons cereæ pulchritudinis & candori- ris illius, quæ solis passa radios, colorem traxit ab æthere. Nares in tanto naturali ree splendore formata, vt illas nequiret imaginibus corpora representans pictor amu- lari. Manus teretes, prolixi digiti, de quibus alienigena aliquid gauderet accipere. Staturæ proceritas decens, quæ eminentiam securæ dignitatis præfiguraret in me- bris, nec tamen modum ornatissimæ prolixitatis excederet. Erat in eodem sermo ad doctrinam congruus, fabricatus ad blanditias. Ad intercessionem iam tunc pro- tifer, ad corripiendos singulos authoritate plenus, ad exhortandos quosque neces- sario lepore dulcissimus. Vox sonora, succo virilis eloquentiæ condita: nec ta- men